

ŚWIATOWY DZIEŃ MODLITW KOBIEC

Lekcja IX — 1 marca

WIELKI BÓJ

SOBOTA (PO POŁUDNIU) — 22 lutego

STUDIUM BIEŻĄCEGO TYGODNIA: Mt 13,24-27; Rdz 1,31; Ez 28,12-19; Iz 14,12-15; Mt 4,1-11; J 8,44-45.

TEKST PAMIĘCIOWY: „I ustanowię nieprzyjaźń między tobą a kobietą, między twoim potomstwem a jej potomstwem; ono zdepcze ci głowę, a ty ukąsisz je w piętę” (Rdz 3,15).

Kluczowe znaczenie dla biblijnej teologii ma wielki bój między Chrystusem a szatanem. Choć idea kosmicznego konfliktu między Bogiem a upadłymi niebiańskimi istotami, które zbuntowały się przeciwko Niemu, jest jednym z wyróżniających się motywów w *Piśmie Świętym* (zob. Mt 13,24-30.37-39; Ap 12,7-10) i jest intensywnie analizowana w chrześcijańskiej tradycji, wielu chrześcijan odrzuca czy lekceważy tę ideę.

Jednak z biblijnej perspektywy temat kosmicznego konfliktu, w ramach którego diabeł i jego aniołowie sprzeciwili się Królestwu Bożemu, nie powinien być zaniedbywany, gdyż przeoczenie go prowadzi do braku zrozumienia sporej części biblijnej narracji. Choćby same ewangelie są pełne odniesień do diabła i jego aniołów przeciwnych Bogu.

W tej lekcji odniesiemy się najpierw do tego, jak w świetle biblijnych informacji możemy odpowiedzieć na dwa poniższe pytania:

1. Gdzie *Pismo Święte* uczy, że istnieje wielki bój między Bogiem a szatanem?
2. Jaki jest charakter tego wielkiego boju według *Pisma Świętego*?

Przeczytaj Mt 13,24-27. Jak ta przypowieść pomaga nam zrozumieć istnienie zła w naszym świecie?

.....

Jezus opowiedział przypowieść o gospodarzu, który zasiał dobre ziarno na swoim polu. Jednak wśród pszenicy wyrósł także kąkol. Widząc to, słudzy zapytali:

— „Panie, czy nie posiałeś dobrego nasienia na swojej roli? Skąd więc ma ona kąkol?” (Mt 13,27).

Podobne pytania są zadawane w kwestii problemu zła:

— Skoro Bóg stworzył dobry świat, skąd wzięło się zło?

Przeczytaj Mt 13,28-30 w świetle wyjaśnienia podanego przez Chrystusa w Mt 13,37-40. Jak wersety te objaśniają naturę wielkiego boju?

.....

Gospodarz odpowiedział na pytanie sług:

— „To nieprzyjaciel uczynił” (Mt 13,28).

Jezus wskazał, że „Ten, który sieje dobre nasienie, to Syn Człowieczy” (Mt 13,37), czyli On sam, a następnie wyjaśnił, że „rola (...) to świat” (Mt 13,38), a „nieprzyjaciel, który (...) posiał [kąkol], to diabeł” (Mt 13,39). Zatem przypowieść przedstawia wielki bój między Chrystusem a szatanem. Dlaczego w świecie istnieje zło? Otóż jest ono wynikiem działania nieprzyjaciela (diabła), który sprzeciwia się Gospodarzowi.

— „To nieprzyjaciel uczynił” (Mt 13,28).

Jednak ta odpowiedź pociąga za sobą kolejne pytanie:

— „Czy chcesz więc, abyśmy poszli i wybrali go [kąkol]?” (Mt 13,28).

Mówiąc innymi słowy, dlaczego nie usunąć zła natychmiast?

— „Nie! Abyście czasem wybierając kąkol, nie powyrywali wraz z nim i pszenicy. Pozwólcie obydwom rósć razem aż do żniwa” (Mt 13,29-30; por. Mk 4,29).

Według przypowieści Bóg położy kres złu, ale przedwczesne wykorzenie zła doprowadziłoby do nieodwracalnych szkód, których należy unikać dla dobra mieszkańców wszechświata.

Jakie niebezpieczeństwa wiążą się z próbą przedwczesnego wyrwania kąkolu spośród pszenicy? Z drugiej strony, dlaczego nie powinniśmy ignorować zła, z jakim mamy do czynienia?

.....

Równoległe do pytania z przypowieści — dlaczego na polu wyrósł kąkol, skoro gospodarz posiał dobre ziarno — jest inne pytanie:

— Skoro Bóg stworzył absolutnie dobry świat, jak doszło do zaistnienia zła w świecie?

Przeczytaj Rdz 1,31. Jak słowa Boga świadczą o stanie stworzenia, które wyszło z Jego rąk? Dlaczego jest to ważne?

.....

Według Rdz 1,31, gdy Bóg zakończył stwarzanie świata, ten *był bardzo dobry*. W 1. rozdziale *Księgi Rodzaju* nie ma żadnej wzmianki o czymkolwiek złym w Bożym stworzeniu na naszej planecie. Skąd zatem wzięło się zło w świecie i ludzkiej egzystencji?

Przeczytaj Rdz 3,1-7. Jak wersety te wyjaśniają pojawienie się zła na ziemi? Jakie światło rzucają one na naturę wielkiego boju? (Zob. także Ap 12,7-9).

.....

Dowiadujemy się tutaj, że wąż szerzył kłamstwa o charakterze Boga. W Ap 12,7-9 ów wąż jest zidentyfikowany jako diabeł. Najpierw posłużył się on przebiegle skonstruowanymi pytaniami, by zasiać zwątpienie w Boży nakaz i zasugerować, że Bóg ukrywa coś przed ludźmi. Następnie wprost podważył słowa Boga, zapewniając Ewę:

— „Na pewno nie umrzecie” (Rdz 3,4).

Ktoś — albo wąż, albo Bóg — okłamał Ewę, a ona musiała wybrać, czy uwierzy Bogu, czy wężowi.

W tym przypadku i innych przedstawionych w *Piśmie Świętym* charakter konfliktu dotyczy zasadniczo tego, w co i komu uwierzyć, a to jest nieodłącznie związane z kwestią miłowania. Jest tak dlatego, że to, w co o kimś wierzymy — jakiego rodzaju jest osobą i czy można mu ufać — w istotny sposób wpływa na to, czy miłujemy tę osobę i ufamy jej oraz czy traktujemy poważnie to, co osoba ta nam mówi.

Przeczytaj Rdz 3,15. Zapowiedź Boga skierowana do węża, iż Potomek Kobiety, czyli Mesjasz, zmiążdży głowę węża, jest interpretowana jako pierwsze ogłoszenie ewangelii w *Piśmie Świętym*. (Jest to protoewangelia). Jak uświadamia nam to realność wielkiego boju i daje nadzieję na zwycięstwo?

.....

.....

Już pierwsze trzy rozdziały *Księgi Rodzaju* wskazują na to, że zło istniało przed upadkiem Adama i Ewy. Nawet jeśli zło nie miało skonkretyzowanej postaci w Edenie, to koncepcja zła była znana, jako że znajdowało się tam drzewo „poznania dobra i zła” (Rdz 2,9.17). Następnie wąż oskarżył Boga o kłamstwo, choć to właśnie on, wąż, kłamał. Istnienie węża (zob. Ap 12,9) oraz jego kłamstwa ukazują realność zła. Tak więc już w Edenie przed upadkiem ludzi przejawy istnienia zła były widoczne.

Przeczytaj Ez 28,12-19 w świetle Wj 25,19-20. Na czym polegał upadek tej istoty?

.....

Według tego fragmentu *Księgi Ezechiela* zło i wielki bój między dobrem a złem rozpoczęły się w niebie.

Zanim upadł, anioł nazwany potem szatanem był okrywającym cherubem — anielską istotą zajmującą miejsce w bezpośredniej bliskości tronu Bożego. Ponadto cherub ten był „odbiciem doskonałości, pełnym mądrości i skończonego piękna” (Ez 28,12), a także był „w Edenie, ogrodzie Bożym” (Ez 28,13). Nie można tego wszystkiego powiedzieć o prawdziwym królu Tyru (ani żadnym innym człowieku). Zatem wiemy, że w tym fragmencie księgi otrzymaliśmy wgląd w upadek anioła zwanego Lucyferem.

Przeczytaj Iz 14,12-15. Jakie dodatkowe światło rzucają te wersety na genezę wielkiego boju?

.....

Według 14. rozdziału *Księgi Izajasza* Lucyfer postanowił wywyżżyć się i stać się jak Bóg. Ten fragment księgi stanowi uzupełnienie tego, co przeczytaliśmy w 28. rozdziale *Księgi Ezechiela*, iż jego serce wywyższało się z powodu jego piękna (zob. Ez 28,17), zamiast prowadzić go do oddawania chwały Bogu, który go stworzył. Lucyfer stał się pyszny. Co gorsza, pod wpływem tej pychy uroił sobie, że zajmie miejsce Boga i zaczął knuć przeciwko Stwórcy. Hebrajskie słowo przetłumaczone jako *handel* w Ez 28,16 znaczy także: *oszczerstwo, pomówienie, szkalowanie, znieślawienie*, co wskazuje, że szatan przy pomocy kłamstwa działa przeciwko Bogu, a obecnie także przeciwko nam.

Jak mamy zrozumieć fakt, że Lucyfer, który upadł, był pierwotnie nienagannym od dnia, gdy został stworzony, aż dotąd, gdy odkryto u niego niegodziwość (zob. Ez 28,15)? Jak doskonała istota mogłaby upaść, gdyby pojęcie doskonałości nie obejmowało prawdziwej moralnej wolności?

.....

Dążenie szatana do przejścia tronu Bożego zostało ukazane także w historii kuszenia Jezusa w 4. rozdziale *Ewangelii Mateusza* i 4. rozdziale *Ewangelii Łukasza*. W niezwykłym starciu Jezusa z kusicielem ukazana została wymownie natura wielkiego boju między Chrystusem a szatanem.

Przeczytaj Mt 4,1-11. Jak wersety te ukazują realność wielkiego boju między Chrystusem a szatanem?

.....

Duch Święty zaprowadził Jezusa na pustynię wyraźnie w tym celu, „aby go kusił diabeł” (Mt 4,1). Zanim doszło do starcia, Jezus pościł czterdzieści dni. Gdy diabeł kusił Jezusa, by zamienił kamienie w chleb, Jezus odczuwał nieopisany głód. Jednak Jezus przeciwstawił się pokusie, cytując *Pismo Święte*, a szatańska pokusa okazała się nieskuteczna.

Następnie próbując nakłonić Jezusa do zuchwałości, diabeł kusił Go, by rzucił się ze szczytu świątyni. Szatan przekręcił przy tym tekst zaczerpnięty z *Pisma Świętego*, by zasugerować, że jeśli Jezus jest naprawdę Synem Bożym, aniołowie powinni Go ochronić. Jednak Jezus znowu odparł pokusę, prawidłowo cytując słowa z *Pisma Świętego*.

Trzecia pokusa wyraźnie świadczy o tym, co diabeł zamierzał osiągnąć. Zażądał, by Jezus oddał mu cześć. Usiłował przy tym przywłaszczyć sobie należną wyłącznie Bogu.

Aby skłonić Jezusa do tego gestu, ukazał Mu „wszystkie królestwa świata oraz chwałę ich” (Mt 4,8), a następnie oświadczył:

— „To wszystko dam ci, jeśli upadniesz i złożysz mi pokłon” (Mt 4,9).

W Łk 4,6, wersecie paralelnym do fragmentu z *Ewangelii Mateusza*, diabeł stwierdził:

— „Dam ci tę całą władzę i chwałę ich, ponieważ została mi przekazana, i daję ją, komu chcę” (Łk 4,6).

Po raz kolejny Jezus odparł pokusę przy pomocy *Pisma Świętego*, a szatan odszedł przegrany. We wszystkich trzech pokusach Jezus posłużył się *Pismem Świętym*, by obronić się przed atakami wroga.

Ef 6,12 przypomina nam, że „bój toczymy nie z krwią i z ciałem, lecz z nadziemskimi władzami, ze zwierzchnościami, z władcami tego świata ciemności, ze złymi duchami w okęgach niebieskich”. Choć nie powinniśmy żyć w lęku, to dlaczego jednak powinniśmy zawsze pamiętać o realiach walki, jaka toczy się wokół nas?

.....

Przestudiowaliśmy kilka fragmentów *Pisma Świętego* mówiących o wielkim boju między Bogiem a szatanem. Jak to możliwe, że w ogóle toczy się taka walka? Jak ktokolwiek mógł rzucić wyzwanie wszechmocnemu Bogu? Gdyby w tej walce liczyła się wyłącznie siła, walka skończyłaby się, zanim by się zaczęła. Zatem musi to być innego rodzaju walka. *Pismo Święte* objawia, że jest to raczej spór o charakter Boga — walka z oszczerczymi zarzutami diabła przeciwko Bogu, iż (między innymi) nie jest On zupełnie dobry i miłujący. Takich zarzutów nie można obalić przemocą, a jedynie przez porównanie dwóch rywalizujących charakterów.

„W swoim postępowaniu z grzechem Bóg mógł wykorzystać jedynie sprawiedliwość i prawdę. Szatan mógł użyć tego, czego nie użyłby Bóg — oszustwa i zwiedzenia. Zamierzał sfałszować słowo Boga i fałszywie przedstawić plan Jego rządów przed aniołami, ogłaszając, że Bóg nie jest sprawiedliwy, nadając mieszkańcom nieba prawa i zasady; że oczekując poddania i posłuszeństwa od swoich stworzeń, pragnie jedynie wywyższenia siebie. Dlatego przed mieszkańcami nieba i innych światów należało wykazać, że rządy Boga są sprawiedliwe, a Jego prawo doskonałe. Szatan próbował udowodnić, że on sam pragnie rozwoju dobra we wszechświecie. Wszyscy musieli zrozumieć prawdziwy charakter uzurpatora i jego rzeczywisty zamiar. Musiał mieć czas, aby ujawnić się we wszystkich swych bezbożnych czynach”¹⁸.

Przeczytaj J 8,44-45 w świetle Ap 12,7-9. Co te wersety mówią o charakterze diabła i jego strategii?

.....

.....

Diabeł od początku planował wmówić stworzeniom, że Bóg nie jest naprawdę sprawiedliwy i miłujący, a Jego prawo jest opresyjne i szkodliwe dla nich. Nic dziwnego, że Jezus nazwał diabła „kłamcą i ojcem kłamstwa” (J 8,44). W przeciwieństwie do tego Jezus przyszedł na ziemię, by „dać świadectwo prawdzie” (J 18,37) i przeciwstawić się kłamstwu i oszczerstwom szatana, pokonać go oraz ostatecznie unicestwić jego samego i jego moc (zob. 1 J 3,8; Hbr 2,14).

Ap 12,9-10 identyfikuje szatana jako (1) węża starodawnego, (2) tego, który przed niebiańskim trybunałem oskarża lud Boży, i (3) smoka zwodzącego świat. Greckie słowo przetłumaczone jako *diabeł* w Ap 12,9 znaczy *oszczerca*, co podkreśla naturę wielkiego boju toczącego się o to, w co wierzą inteligentne stworzenia w kwestii charakteru Boga.

¹⁸ Ellen G. White, *Wielki bój*, Warszawa 2019, s. 301.

DO DALSZEGO STUDIUM

„Nic nie jest przedstawione w *Piśmie Świętym* równie jasno jak to, że Bóg w żaden sposób nie jest odpowiedzialny za pojawienie się grzechu; że łaska Boża nie została w sposób arbitralny odsunięta ani też w rządach Bożych nie został popełniony żaden błąd, który dałby powód do wszczęcia rebelii. Grzech jest intruzem, którego pojawienia się nie da się uzasadnić w żaden sposób. Gdyby znalazł się taki powód lub udałoby się wykazać przyczynę jego istnienia, przestałby być grzechem.

(...) Gdyby [szatan] natychmiast przestał istnieć, [mieszkańcy nieba i innych światów] służyliby Bogu raczej ze strachu niż z miłości. Wpływ zwodziciela nie zostałby w pełni usunięty, a duch buntu całkowicie wykorzeniony. Należało pozwolić, by zło dojrzało. Dla dobra całego wszechświata przez szereg stuleci szatan musiał w większym jeszcze stopniu rozwinąć swoje zasady, aby wszystkie stworzone istoty mogły we właściwym świetle zobaczyć jego oskarżenia przeciw rządowi Bożym oraz by sprawiedliwość, miłosierdzie Boga i niezmiennosc Jego prawa nie wzbudzały żadnej wątpliwości”¹⁹.

PYTANIA DO DYSKUSJI

1. Wielu ludzi zastanawia się, jak bezgrzeszne stworzenie, takie jak Lucyfer, mogło zgrzeszyć po raz pierwszy. Dlaczego grzech jest tak tajemniczy i niewytłumaczalny? Jak możemy wyjaśnić genezę grzechu bez usprawiedliwiania czy uzasadniania go? Dlaczego próba uzasadnienia grzechu byłaby jednoznaczna z usprawiedliwieniem go?

2. Dlaczego Bóg nie unicestwił szatana zaraz po tym, jak ten się zbuntował? Dlaczego złu należy pozwolić dojrzeć? W jaki sposób służy to dobru całego wszechświata w wieczności?

3. Dlaczego ważne jest zrozumienie, że w konflikcie między Bogiem a szatanem liczy się nie tylko siła i że jest to konflikt innego rodzaju? Dlaczego konflikt między Bogiem a szatanem w kwestii charakteru ma sens, a konflikt siłowy nie?

4. W jaki sposób zrozumienie natury wielkiego boju odsuwa kurtynę i ukazuje nam rzeczywistość, w której nasze życie jest elementem wszechświatowego konfliktu między dobrem a złem? W jaki sposób obecnie doświadczasz realiów tej walki? W jaki sposób nasze czyny świadczą, po której stronie wielkiego boju jesteśmy?

¹⁹ Ellen G. White, *Wielki bój*, Warszawa 2019, s. 298-301. Przeczytaj także rozdział *Pochodzenie zła*, w: tamże, s. 298-304.